

Sygn. akt VIII U 2026/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Jolanta Węs

Protokolant – starszy sekretarz sąd. Alicja Machnio

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2016 roku w Lublinie

sprawy H. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do renty

na skutek odwołania H. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 25 lipca 2013 roku znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VIII U 2026/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 lipca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił H. W. prawa do renty wobec nie uznania go przez Komisję Lekarską orzeczeniem z 19 lipca 2013 roku za osobę niezdolną do pracy (k. 27 a.r.).

W dniu 12 sierpnia 2013 roku H. W. wniósł odwołanie do Sądu Okręgowego w Lublinie. Domagał się zmiany decyzji ZUS i przyznania mu prawa do renty oraz dopuszczenia dowodu z opinii biegłego sądowego lekarza neurologa na okoliczność jego stanu zdrowia, a w szczególności zdolności do wykonywania pracy (k. 2-3 a.s.).

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. Wskazał, iż podstawą wydania decyzji odmawiającej wnioskodawcy prawa do renty było orzeczenie Komisji Lekarskiej, w którym uznano go za zdolnego do pracy (k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

H. W., z zawodu technik urządzeń instalacji sanitarnych o specjalności wyposażenie sanitarne budynków, pracował jako specjalista, samodzielny specjalista ds. rozliczeń, murarz, a od 1991 roku jako kierownik budowy (świadczenia pracy w aktach osobowych k. 28 a.s.). Od dnia 1 lipca 1998 roku wnioskodawca był zatrudniony w(...) P.H. (...) T. S. na stanowisku kierownika budowy w pełnym wymiarze czasu pracy (zaświadczenie z dnia 16 czerwca 2013 roku k. 6 a.r.). Do obowiązków wnioskodawcy na tym stanowisku należało, między innymi, zakupy materiałowe, nadzór nad dokumentacją techniczną, nadzór nad działaniem podwykonawców, wyposażenie powierzonych ludzi w środki sprzętowe i narzędzia, nadzór nad wykonawstwem robót, przekazywanie końcowe realizowanych usług

klientom, uczestnictwo w działaniach serwisowych, przeglądy gwarancyjne i pogwarancyjne, współpraca ze służbami generalnego wykonawcy, inwestora i podwykonawców, uczestnictwo w uzgodnieniach umownych, uczestnictwo w programowych szkoleniach (karta obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień pracownika w aktach osobowych k. 28 a.s.).

Wnioskodawca zajmował się zakupieniem w hurtowni gazów technicznych, pomp ciepła, zaworów i przywiezieniem ich na budowę samochodem służbowym. Innej pracy fizycznej, poza zaopatrzeniem, nie wykonywał. Był codziennie na budowie i sprawdzał kolejne etapy budowy. Wówczas musiał wchodzić na rusztowania oraz do głębokich wykopów. Następnie przebywał w biurze i wykonywał prace biurowe (zeznania świadków P. D. k. 91v a.s. i M. C. k. 91v-92 a.s., zeznania wnioskodawcy k. 22v-23, 50v a.s.).

Wnioskodawca ukończył szkolenie w zakresie regulatorów, średnich i dużych kotłów, (...) w firmie (...), dotyczące informacji z zakresu nowoczesnej techniki grzewczej, posiada świadectwa kwalifikacyjne uprawniające do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci na stanowisku eksploatacji w zakresie, między innymi, urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych, sieci zbiorników, urządzeń i instalacji gazowych, kotłów parowych i wodnych, sieci i instalacji ciepłych, pomp, ssaw, wentylatorów, i dmuchaw, sprężarek, pieców przemysłowych, aparatury kontrolnopomiarowej (dyplom i świadectwa kwalifikacyjne w aktach osobowych k. 28 a.s.).

W dniu 15 czerwca 2013 roku H. W. złożył wniosek o przyznanie renty (k. 1-3 a.r.).

Lekarz Orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu u skarżącego (...) uznał, że jest on niezdolny do pracy, ale w związku z rokowaniem odzyskania zdolności do pracy istnieją okoliczności uzasadniające ustalenie uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego na okres 6 miesięcy (rozpoznanie – k. 9v dokumentacji orzeczniczej, orzeczenie - k. 17 a.r.).

Komisja Lekarska Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, po rozpatrzeniu zgłoszonego przez Zastępcę Głównego Lekarza Orzecznika zarzutu wadliwości orzeczenia Lekarza Orzecznika z dnia 3 lipca 2013 roku (k. 18 a.r.) i rozpoznaniu u wnioskodawcy (...) w obserwacji, stwierdziła brak niezdolności do pracy (rozpoznanie – k. 11v dokumentacji orzeczniczej, orzeczenie - k. 22 a.r.).

Powołując się na orzeczenie Komisji Lekarskiej organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję (k. 27 a.r.).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o przytoczone dowody z zeznań świadków, wnioskodawcy oraz z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach organu rentowego, które to dowody obdarzono wiarą w całości.

Celem zbadania zasadności odwołania i prawidłowości wydanej decyzji Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu neurologii i kardiologii (k. 6 a.s.).

Biegli neurolog T. H. i kardiolog J. P. w wydanej w dniu 7 października 2013 roku opinii, po rozpoznaniu (...) stwierdzili, iż wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy. Powyższych ustaleń dokonali na podstawie dokumentacji lekarskiej zawartej w aktach i po przeprowadzeniu badania. Stwierdzili, iż wnioskodawca od ok. 3 lat leczy się z powodu (...). Od ponad roku bóle uległy znacznemu zaostrzeniu. Opiniowany był 2 razy hospitalizowany. W badaniu MR stwierdzano (...) Aktualnie zgłasza (...) o znacznym nasileniu. W badaniu fizykalnym stwierdza się (...) Stwierdzane zmiany chorobowe uniemożliwiają wykonywanie ciężkiej pracy fizycznej, ale nie uniemożliwiają pracy w charakterze kierownika budowy, która ma charakter nadzorczy i organizacyjny (w trakcie badania wnioskodawca stwierdził, że wiąże się z koniecznością dźwigania np. butli acetylenowych). W związku z niejasnościami dotyczącymi charakteru pracy opiniowanego wskazana jest ocena specjalisty z zakresu medycyny pracy. Biegły z zakresu kardiologii nie stwierdził schorzeń (...) ograniczających zdolność do pracy (opinia k. 10-11 a.s.).

Postanowieniem z dnia 6 grudnia 2013 roku Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu medycyny pracy (k. 23 a.s.).

W opinii wydanej w dniu 5 lutego 2014 roku biegły specjalista medycyny pracy A. J. stwierdził u wnioskodawcy zmiany (...)i uznał badanego za zdolnego do pracy. W uzasadnieniu opinii biegły podniósł, iż (...) przebiega u wnioskodawcy z okresami zaostrzeń oraz remisji, podczas których opiniowany może wykonywać prace dozorowe na budowie. Można przyjąć, zdaniem biegłego, iż schorzenie powoduje ograniczenie dotyczące dźwigania ciężarów, ale ma to charakter jedynie zalecenia czy też ograniczenia natury profilaktycznej. W dzisiejszych realiach rynku pracy i usług można zamówić butle z gazami technicznymi oraz wszelkie inne materiały i sprzęt niezbędne w trakcie prac budowlanych, które to przedmioty dowiezie na miejsce firma zajmująca się obrotem takimi przedmiotami. Trudno przyjąć, zdaniem biegłego, iż na budowie nie ma pracowników, którzy na polecenie kierownika nie mogą przetransportować do miejsca przeznaczenia dowiezionych materiału czy sprzętu. Ponadto w zakresie czynności czy też umiejętności zawodowych technika budowlanego wpisuje się wiele innych możliwości. Osoba o takich kwalifikacjach może pracować chociażby jako sprzedawca, doradca, czy magazynier w branżowym sklepie lub hurtowni lub doradca techniczny czy doradca ds. sprzedaży np. w firmie developerskiej. Może też pełnić funkcję np. asystenta projektanta w branży budowlanej czy też inspektora nadzoru. Biegły podniósł również, iż w aktach osobowych wnioskodawcy znajdują się dokumenty świadczące o szerszym zakresie umiejętności i uprawnień niż wynikałoby to tylko z wykształcenia wnioskodawcy. Natomiast karta obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień pracownika podpisana przez wnioskodawcę i dyrektora zakładu pracy nie zawiera w żadnym z punktów obowiązku dźwigania czy ręcznego transportowania ciężarów. Zakres obowiązków nie wskazuje na konieczność fizycznego (w rozumieniu pracy fizycznej wykonywanej osobiście) zaopatrywania budowy w materiały. W ocenie biegłego brak jest przesłanek natury medycznej świadczących o istnieniu trwałej lub długotrwałej niezdolności do pracy. Wnioskodawca w razie zaostrzenia dolegliwości bólowych kręgosłupa może być leczony w ramach czasowej niezdolności do pracy (k. 32-34v a.s.).

Do powyższej opinii zastrzeżenia zgłosił pełnomocnik wnioskodawcy, który podniósł, iż w ostatnim czasie u skarżącego zdiagnozowano problemy(...) i z tego powodu korzysta on ze zwolnienia lekarskiego (k. 42-43 a.s.).

Postanowieniem z dnia 8 maja 2014 roku, uwzględniając wniosek pełnomocnika wnioskodawcy, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu psychiatrii i psychologii (k. 49v a.s.).

W opinii z dnia 25 czerwca 2014 roku biegli sądowi psychiatra M. D. i psycholog W. B. rozpoznali u wnioskodawcy (...)i uznali go za zdolnego do pracy ze względu na stan(...) W uzasadnieniu opinii biegli podnieśli, iż opiniowany leczony jest(...)ambulatoryjnie od 18 lutego 2014 roku z rozpoznaniem (...). Nie był leczony(...) szpitalnie. Podczas obecnego badania sądowo – (...) diagnozuje się (...) które wymagają okresowo leczenia w warunkach poradni zdrowia (...), nie sprowadzają jednakże niezdolności do pracy ze względu na stan(...)zarówno obecnie jak i w przeszłości (opinia k. 56-59 a.s.).

Postanowieniem z dnia 1 sierpnia 2014 roku Sąd dopuścił dowód z opinii uzupełniającej biegłego sądowego A. J. (k. 65 a.s.), który w opinii z dnia 15 września 2014 roku podtrzymał swoją opinię z dnia 5 lutego 2014 roku. Dodatkowo podniósł, iż orzekając o niezdolności do pracy w rozumieniu rentowym nie można odnosić się jedynie do warunków pracy na jednym, konkretnie określonym stanowisku. Podnoszenie(...)jako bezwzględnie determinującego istnienie takiej niezdolności w przypadku skarżącego nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem zakazy dotyczące np. dźwigania ciężkich elementów, czy wchodzenia na rusztowanie w okresie zaostrzenia objawów(...) stanowią co najwyżej zalecenie natury profilaktycznej, a nie zakaz pracy w charakterze kierownika budowy czy inspektora nadzoru. Nie wszystkie prace budowlane związane są ze współistnieniem takich niedogodności, dotyczy to chociażby robót budowlano – remontowych wewnątrz pomieszczeń, budowy jednokondygnacyjnych domów mieszkalnych, robót drogowych, prac przy niwelacji terenu. Wieloletnie doświadczenie technika budownictwa może znaleźć zastosowanie również w takich warunkach, zaś odniesienie się tylko do warunków konkretnego stanowiska pracy, a nie możliwości zawodowych w ogóle, jest błędem orzeczniczym w odniesieniu do istoty ustalania trwałej bądź długotrwałej niezdolności do pracy (k. 68 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 17 października 2014 roku pełnomocnik wnioskodawcy zakwestionował opinię biegłego A. J., wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego (k. 75 a.s.), zaś w piśmie z dnia 14 maja 2015 roku wniósł o ponowne przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego psychiatry i psychologa po dołączeniu akt sprawy

Sądu Rejonowego Lublin – Wschód w L., sygn. akt III K 394/15 i zaliczeniu w poczet materiału dowodowego aktu oskarżenia, wyjaśnień oskarżonego oraz znajdującej się tam opinii psychiatrycznej na okoliczność zachowania skarżącego oraz jego zdrowia psychicznego (k. 93 a.s.).

Postanowieniem z dnia 29 czerwca 2015 roku Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych psychiatry, psychologa i specjalisty medycyny pracy (k. 104 a.s.).

W opinii z dnia 10 września 2015 roku biegli psychiatra B. S., psycholog E. W. i specjalista medycyny pracy K. Z. stwierdzili u wnioskodawcy zespół (...) w przebiegu(...) (...) w badaniach psychologicznych i nie stwierdzili niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu opinii podnieśli, iż schorzenia (...) badanego nie dają podstaw do orzeczenia niezdolności do pracy w rozumieniu rentowym. Obecne w aktach sprawy badanie obrazowe potwierdza (...) (...) Wnioskodawca jest technikiem urzędzeń sanitarnych. Przez wiele lat był kierownikiem budowy, wcześniej pracował jako specjalista, majster, specjalista ds. rozliczeń. Obecny stan fizyczny pozwala opiniowanemu na ponowne podjęcie pracy na wymienionych stanowiskach z jedynie profilaktycznym ograniczeniem dźwigania ciężarów. Na obecnym rynku pracy możliwe jest znalezienie zatrudnienia w charakterze kierownika budowy, w ogóle nie związane z przenoszeniem ciężarów, ograniczające się do sprawowania czynności nadzoru i kontroli oraz projektowania instalacji w budownictwie jednorodzinym. Bazując na posiadanej wiedzy opiniowany może również podjąć zatrudnienie w sklepach czy hurtowniach branży budowlanej, w charakterze sprzedawcy czy doradcy klienta (bez konieczności dźwigania ciężarów - towar jest wydawany przez magazynierów). Stan czynnościowy (...) nie stanowi przeszkody przy wykonywaniu obowiązków inspektora nadzoru budowlanego, nawet połączonego z pracą na wysokości (opinia k. 110-114 a.s.).

W opinii uzupełniającej z dnia 15 stycznia 2016 roku biegli psychiatra B. S., psycholog E. W. i specjalista medycyny pracy K. Z. podtrzymali w całości swoją opinię z 10 września 2015 roku. Dodatkowo podnieśli, iż w opinii sądowo – psychiatrycznej sporządzonej w sprawie III K 394/15 zdiagnozowano(...) (...),(...) (...). Zatem postawione rozpoznania są tożsame z diagnozami zawartymi w opinii z dnia 10 września 2015 roku, poza zespołem (...)Biegli podnieśli, iż (...) (...) w żadnym razie nie stanowi dostatecznej przesłanki sprowadzającej niezdolność do pracy w rozumieniu rentowym.(...) (k. 138 a.s.).

Orzekając w przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy uznał za wiarygodne i w pełni podzielił opinie biegłych specjalistów z dnia 7 października 2013 roku, z dnia 5 lutego 2014 roku, z dnia 25 czerwca 2014 roku, z dnia 15 września 2014 roku, z dnia 10 września 2015 roku i z dnia 15 stycznia 2016 roku. Opinie te są bardzo szczegółowe i wystarczające do rozstrzygnięcia sprawy. Zostały opracowane przez biegłych posiadających wysokie kwalifikacje zawodowe i doświadczenie z zakresu schorzeń występujących u wnioskodawcy. Biegli wszechstronnie ocenili stan zdrowia H. W. i wydali opinie po dodatkowych badaniach oraz po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną zgromadzoną w aktach sprawy. Opinie zostały należycie i wnikliwie uzasadnione, a wnioski w nich zawarte są logiczne i przekonujące. Opinie uwzględnione przez Sąd nie zawierają sprzeczności i mają charakter całościowy, gdyż zawierają analizę chorób występujących u odwołującego się oraz określenie ich wpływu na jego zdolność do pracy. W opiniach uzupełniających, które zostały wywołane w związku z zastrzeżeniami pełnomocnika wnioskodawcy, biegli w sposób bardzo precyzyjny i wyczerpujący odnieśli się do wszystkich zgłoszonych zastrzeżeń. Fakt, iż przedmiotowe opinie zawierały wnioski końcowe niekorzystne dla wnioskodawcy w przedmiotowej sprawie nie wpływa w żadnym stopniu na ich prawidłowość i wiarygodność.

W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że stan zdrowia wnioskodawcy nie daje podstaw do stwierdzenia występowania u niego niezdolności do pracy.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.), renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 i 7 ustawy albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Zgodnie z treścią art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Natomiast z przepisu art. 58 ust. 2 wynika, że okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.

Jak stanowi art. 59 ust. 1 ustawy, osobie, która spełniła warunki określone w art. 57, przysługuje:

- 1) renta stała – jeżeli niezdolność do pracy jest trwała;
- 2) renta okresowa – jeżeli niezdolność do pracy jest okresowa.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Orzekając na podstawie uwzględnionych opinii biegłych Sąd Okręgowy uznał, iż stan zdrowia wnioskodawcy nie powoduje niezdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami.

Poza sporem jest, iż wnioskodawca cierpi na(...)Jednak, jak zgodnie stwierdzają biegli we wszystkich opiniach, samo występowanie tych schorzeń nie jest jednoznaczne z niezdolnością do pracy w rozumieniu rentowym. Istnienie(...)nie ujawnia takiego naruszenia sprawności organizmu, które mogłoby skutkować niezdolnością do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Odnośnie zaburzeń adaptacyjnych biegli zgodnie twierdzą, iż ani z powodu swej istoty, ani nasilenia zaburzenia te nie spowodują niezdolności do pracy ze względu na stan psychiczny.

Jak słusznie podkreślili biegli specjaliści medycyny pracy, wnioskodawca jest technikiem urządzeń sanitarnych. Przez wiele lat był kierownikiem budowy, wcześniej pracował jako specjalista, specjalista ds. rozliczeń. Obecny stan fizyczny pozwala opiniowanemu na ponowne podjęcie pracy na wymienionych stanowiskach z jedynie profilaktycznym ograniczeniem dźwigania ciężarów. Na obecnym rynku pracy możliwe jest znalezienie zatrudnienia w charakterze kierownika budowy, w ogóle nie związane z przenoszeniem ciężarów, ograniczające się do sprawowania czynności nadzoru i kontroli oraz projektowania instalacji w budownictwie jednorodzinny. Bazując na posiadanej wiedzy opiniowany może również podjąć zatrudnienie w sklepach czy hurtowniach branży budowlanej, w charakterze sprzedawcy czy doradcy klienta (bez konieczności dźwigania ciężarów - towar jest wydawany przez magazynierów). Stan czynnościowy układu ruchu nie stanowi przeszkody przy wykonywaniu obowiązków inspektora nadzoru budowlanego, nawet połączonego z pracą na wysokości.

Podnoszone przez pełnomocnika wnioskodawcy okoliczności dotyczące konieczności wykonywania na stanowisku kierownika budowy pracy fizycznej nie mają znaczenia przy ocenie niezdolności do pracy, ponieważ, jak słusznie podkreślił biegły specjalista medycyny pracy A. J., orzekając o niezdolności do pracy w rozumieniu rentowym nie można odnosić się jedynie do warunków pracy na jednym, konkretnie określonym stanowisku, lecz do możliwości zawodowych w ogóle.

Ponadto, jak wynika z opinii biegłych, zakazy dotyczące np. dźwigania ciężkich elementów, czy wchodzenia na rusztowanie w okresie zaostrzenia objawów bólowych stanowią zalecenie natury jedynie profilaktycznej, a nie zakaz pracy w charakterze kierownika budowy czy inspektora nadzoru.

Reasumując należy stwierdzić, iż wnioskodawca nie spełnia jednej z przesłanek warunkujących nabycie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, a mianowicie nie jest niezdolny do pracy.

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy na mocy powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.